

# Tilsynserklæring for skoleåret 2024/2025 for Børneuniversitetet på Vesterbro:

## 1. Skolens navn og skolekode

|                      |                                                  |
|----------------------|--------------------------------------------------|
| Skolekode:<br>101191 | Skolens navn:<br>Børneuniversitetet på Vesterbro |
|----------------------|--------------------------------------------------|

### 1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Keld Skovmand

## 2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.*

| Dato       | Klasse | Fag       | Fagområde             | Tilsynsførende |
|------------|--------|-----------|-----------------------|----------------|
| 19-12-2024 | 9.     | Dansk     | Humanistiske fag      | Keld Skovmand  |
| 19-12-2024 | 7.     | Musik     | Praktiske/musiske fag | Keld Skovmand  |
| 19-12-2024 | 8.     | Dansk     | Humanistiske fag      | Keld Skovmand  |
| 19-12-2024 | 7.     | Dansk     | Humanistiske fag      | Keld Skovmand  |
| 20-12-2024 | 7.     | Dansk     | Humanistiske fag      | Keld Skovmand  |
| 20-12-2024 | 7.     | Musik     | Praktiske/musiske fag | Keld Skovmand  |
| 16-01-2025 | 1.     | Dansk     | Humanistiske fag      | Keld Skovmand  |
| 16-01-2025 | 1      | Matematik | Naturfag              | Keld Skovmand  |
| 16-01-2025 | 7.     | Tysk      | Humanistiske fag      | Keld Skovmand  |
| 17-01-2025 | 8.     | Matematik | Naturfag              | Keld Skovmand  |
| 17-01-2025 | 8.     | Geografi  | Naturfag              | Keld Skovmand  |
| 17-01-2025 | 4.     | Engelsk   | Humanistiske fag      | Keld Skovmand  |

### 2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Tilsynet har efter aftale med skolelederen fordelt sig på fire dage og foregået i to runder, en lige før jul og en i midten af januar. De to første tilsynsdage var der hhv. Julemarked og Juleafslutning på skolen. Julemarkedet gav et godt og inspirerende indblik i, hvordan skolen arbejder med at bringe elevernes kundskaber og færdigheder samt ikke mindst deres gryende personligheder i spil uden for den skematilrettelagte undervisning. Jeg opfatter Julemarkedet som en række tværfaglige aktiviteter, hvor flere fag er meget tydeligt til stede, hvorfor jeg har registreret observationerne med markering af de anvendte og udfoldede fag. Juleafslutningen, der havde deltagelse af en del forældre og bedsteforældre (vil jeg vurdere), repræsenterede væsentlige sider af skolens samværsformer og åbne kultur, som det er værdifuldt at medtage i et tilsyn. De to sidste tilsynsdage omfattede "almindelig" undervisning i fem forskellige fag. Observationer fra tilsynet er blevet fremlagt på skolen i forbindelse med dens generalforsamling 22. april 2025. Her pegede jeg på, at der ligger et stort uudnyttet potentiale i, at skolen i højere grad enten selv udvikler læremidler eller udvikle kreative tilgange til at redigere de anvendte forlagsproducerede læremidler, hvis pædagogiske grundsyn ofte ikke harmonerer med skolens.

### 3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.*

#### 3.1 Uddybning

### 4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.*

#### 4.1 Uddybning

Se kommentarerne til vurderingen af elevernes standpunkt i engelsk og dansk nedenfor. Den observerende undervisning i tysk vurderes at være niveausvarende.

## 5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.*

### 5.1 Uddybning

Den observerede undervisning i matematik og naturfag i en 8. klasse var på flere måder eksemplarisk. Det var den samme lærer, der underviste klassen i begge fag. Undervisningen var varieret og velmotiveret med et klart fagligt fokus og tydelighed om program og opgaver. Der var et højt energi- og aktivitetsniveau. I matematik (geometri) blev eleverne ved undervisningens afslutning inviteret til at evaluere det anvendte læremiddel, som læreren ikke havde anvendt før. Dette blev annonceret i starten af undervisningen. I geografi (demografi) skulle eleverne på vej ud af undervisningslokalet give læreren high five og sige én ting, som de tog med sig fra dagens undervisning, og give en begrundelse. Det udløste små samtaler og en vis kødannelse. Da jeg gik, stod læreren med en lille gruppe engagerede elever og førte en faglig samtale.

Til folkeskolens afgangsprøve er gennemsnittet imponerende 9,6 i naturfag, hvilket er markant over landsgennemsnittet og en mindre forbedring i forhold til foregående år (9,3). I matematik er gennemsnittet 7,1, hvilket er noget over landsgennemsnittet og en mindre tilbagegang i forhold til foregående år (7,1).

## 6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriale faglige og pædagogiske kvalitet.*

### 6.1 Uddybning

Musikfaget var i fri udfoldelse i forbindelse med Julemarkedet og Juleafslutningen, hvor en gruppe elever i LOB dannede band, der understøttede fremførelsen af rap lyrik. Den musikalske ledelse af både band og rapgruppelse fremstod pædagogisk eksemplarisk. Ikke alene sker der meget med børnene fra øvegang til øvegang og frem til, at de står på scenen for alvor, men det er også en opdragelse i offentlighed og derved demokratisk dannende.

## 7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

## 7.1 Uddybning

LOB's fremførelse af rapsange til Julemarkedet og Juleafslutningen var en fornøjelig udfoldelse af elevernes rige sproglige kreativitet.

Den observerede undervisning i dansk i indskolingen var integreret i et morgenmodul med (en mindre grad) af matematik, struktureret og fri leg. Alle aktiviteter i modulet var velmotiverede, de voksne ansvarligt og kærligt nærværende, børnene (altovervejende) glade og engagerede. Jeg spurgte en lille gruppe: "Er dette en god skole?" To smilede, én tredje sagde: "Den bedste!". Der er en stærk følelse af hjemlighed, af en form for familiaritet, der sikkert understøttes af, at én af lærere har sin datter i elevgruppen. Vi talte om det og om nødvendigheden af, at de voksne er til stede og følger børnenes frie leg, som afsluttede modulet.

Den mest omfattende danskfaglige aktivitet var frilæsning, hvor børnene flød rundt med deres bøger, som de fordybede sig i, med støtte af de to voksne, hvor der var behov. Der er tydeligvis gode rutiner, højt koncentrationsniveau og god arbejdsdisciplin i gruppen. Niveauspredningen er stor, men alle har bøger, der udfordrer og udvikler dem på det trin i deres læseudvikling, de befinder sig på.

Til folkeskolens afgangsprøve er gennemsnittet i dansk 9,3, hvilket er to karakterpoint over landsgennemsnittet og en forbedring på et helt karakterpoint i forhold til i fjor.

## 8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

## 8.1 Uddybning

Se kommentarerne til det naturfaglige område ovenfor. Som det fremgår, ligger karaktergennemsnittet til afgangsprøven i matematik noget over landsgennemsnittet.

## 9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

## 9.1 Uddybning

Den observerede undervisning i engelsk i en 4. klasse var engagerende, opmærksomhedsskabende, nærværende, varierende og musikalsk og sprogligt intelligent. Det meget høje gennemsnit i afgangsprøven (10,3) er næppe nogen tilfældighed.

## 10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

### 10.3 Uddybning

Til folkeskolens afgangsprøve sommeren 2024 havde eleverne i den udtrukne klasse et gennemsnit på 11. Tilsynet har ikke omfattet undervisning i faget historie, men det vil blive sat på programmet næste år. Det foregående år var gennemsnittet 7,7.

## 11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

### 11.1 Uddybning

Skolen "følger" ifølge sin hjemmeside Fælles Mål, eftersom den ikke har lavet egne undervisningsplaner (jf. Lov om frie grundskoler, § 1 a). Skolens undervisning er langt over det så ret uambitiøse niveau, Fælles Mål sætter – faktisk i en helt anden virkelighedsdimension og liga. I kommende skoleår vil skolen arbejde på at bruge sin frihedsret til helt eller delvist at bruge de nyligt udgivne Lilleskolernes Fagplaner.

Skolens samlede undervisningstilbud står mere end mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolen råder over mange meget dygtige og engagerede lærere, der stiller store og relevante krav både til sig selv, hinanden og eleverne. Skolen har en åben samarbejdskultur, der udspringer af en tillidsbaseret ledelsespraksis med udstrakt uddelegering. Lærerne er ikke bange for at eksperimentere og vove sig ud i undertiden grænseoverskridende aktiviteter, hvad Julemarkedets Gys og gru i skolens katekumbagtige kælderskakter og kryberum er et eksempel på. Elevernes resultater til folkeskolens afgangsprøve taler deres eget tydelige sprog.

Nedenfor har jeg listet resultaterne i skolens resultater fra folkeskolens afgangsprøve og holdt dem op mod det kommunale totalgennemsnit, de nationale gennemsnit for fagene samt det foregående års resultater. Der er en positiv udvikling i dansk (et helt karakterpoint), en positiv udvikling i naturfag, en mindre tilbagegang i matematik og endelig status quo på et meget højt niveau i engelsk.

Gennemsnit: 9,1 (kommune 7,5; land 7,3; 2023: 8,7)

Matematik: 7,1 (land 6,4; 2023: 7,4)

Dansk: 9,3 (land 7,1; 2023: 8,3)

Naturfag: 9,6 (land 7,4; 2023: 9,3)

Engelsk: 10,3 (land 8,3; 2023: 10,2)

Det forventede gennemsnit er socioøkonomisk set 8,5, det faktiske er 9,1. Skolen præsterer derfor – for første gang nogensinde – over forventning: <https://uddannelsesstatistik.dk/pages/institutions/101191.aspx/>

Fremgangen må hovedsagligt tilskrives den markante fremgang i resultaterne i historie (fra 7,7 til 11, dvs. 3,3

karakterpoint) og i dansk (et helt karakterpoint). Der er ingen grund til ikke at være imponeret, selvom alle forudsætninger for at præstere godt er til stede i overmål.

**12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?**

Ja

**12.1 Uddybning**

Der er et meget frit folkestyre på skolen.

**13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?**

Ja

**13.1 Uddybning**

Skolen gør ikke ret meget andet!

**14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?**

Ja

**14.1 Uddybning**

Dette er en gentagelse fra i fjor:

Respekten for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder er en naturlig præmis for hele skolens hverdag og virke. Alle har mulighed for at ytre sig og tænke frit, og ligeværd mellem mennesker er fundamental for skolen. Som gæst på skolen mærker man elevernes frimodighed og åbenhed. Mange elever går uden videre ind i en åben samtale med den nysgerrige fremmede, hvor de er mere optaget af samtalens genstand, end hvem den fremmede er, og hvor han kommer fra.

**15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?**

Nej

### 15.1 Uddybning

|  |
|--|
|  |
|--|

### 16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

|    |
|----|
| Ja |
|----|

### 16.1 Uddybning

|                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dette er en gentagelse fra i fjor: Det er ikke nødvendigt at arbejde løbende med ligestilling mellem kønnene, da det er en naturlig præmis for skolens hverdag og virke. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

|     |
|-----|
| Nej |
|-----|

### 17.1 Uddybning

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Dette er en gentagelse fra i fjor:<br>Mit nej er tvetydigt, jf. også svaret på det næste spørgsmål. Præmissen for spørgsmålet er en demokratiopfattelse, der i forhold til det at holde skole ikke nødvendigvis giver sig selv. Der kan sagtens være en stærk demokratisk (dannende) kultur på en skole uden et elevråd og også uden muligheden for fælles formel interessevaretagelse. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 18 Er skolens elever blevet opfordret af skolens leder til at danne elevråd eller på anden demokratisk måde varetage deres fælles interesser vedrørende skolen? (jf. friskoleloven § 1, stk. 4)?

|    |
|----|
| Ja |
|----|

### 18.1 Uddybning

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Skolen er inde i en proces, hvor ledelse og medarbejdere samarbejder systematisk om at finde nye måder, hvorpå eleverne kan få rum for at give deres stemme til kende. Det grundlæggende spørgsmål er: Hvor kan eleverne kan gå hen med deres stemme og gøre deres indflydelse gældende? Det kræver udviklingen af alternative organer i et demokrati, der er mere direkte end repræsentativt (som et elevråd eksempelvis ville være). |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Som led i dette udviklingsarbejde har skolelederen og en lærer ført samtaler med eleverne om SAMGRUPPER, som er en alternativ aldersintegrativ organisering af undervisningen, hvor eleverne er sammen på tværs af årgange. Der er ti dage om året, hvor eleverne er i disse grupper. Hvilke ønsker har eleverne til disse grupper? Hvad får de ud af at være i dem? Dette er et konkret eksempel på opdragelse til direkte demokrati og medindflydelse.

Et andet element i demokratiseringsprocessen er et projekt, hvor to lærere "undersøger, hvordan der foregår demokrati og medbestemmelse på Børne UNI." Det sker "med henblik på at udvikle elevernes medbestemmelse og at eleverne ved hvor, hvornår og hvordan de har medbestemmelse."

I undersøgelsen bruger lærerne blandt andet en spørgeramme fra Medbestemmelse i undervisningen – fra elevernes perspektiv, som er en publikation udgivet af Danske Skoleelever, Børnerådet og Unicef fra 2024, til at afdække, om eleverne faktisk oplever, at de har indflydelse på deres skolehverdag. De samme spørgsmål er så vendt om mod lærerne. Jeg opfatter dette tiltag som eksemplarisk. Arbejdet er bundet op på et speciale i en kandidatuddannelse, som en tidligere lærer på skolen gennemfører med støtte fra skolen (15% af en fuld stilling) med henblik på at have et fuldtidsvikariat kommende skoleår. Denne lærer har sammen med en fuldtidsansat kollega haft to pædagogiske udviklingsdage med hele personalet med henblik på at forankre og udbrede projektet på hele skolen.

Der er en prisværdig systematik og et højt ambitionsniveau i denne måde at udvikle nye demokratiformer på og herved forme eleverne som demokratiske med- og verdensborgere.

## **19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?**

Nej

### **19.1 Uddybning**

Skolen har ikke nogen nedskrevne procedurer, men har pt. stort fokus på, at alle ansatte er opmærksomme på deres ansvar og pligter i forhold til den skærpede underretningspligt.

## **20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?**

Ja

### **20.1 Uddybning**

Dette er uændret i forhold til sidste år:

Ledelsen informerer løbende de ansatte om, at deres skærpede underretningspligt er personlig. Det bliver gjort på fællesmøder, løbende på teammøder eller individuelt, når der opstår elevsager, hvor der kan være tvivl.

## **21. Donationer**

**Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?**

Nej

## **22. Tilsynets sammenfatning**

Det er hævet over enhver tvivl, at skolen opfylder de krav, loven stiller, både i forhold til at stå mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, og i forhold til frihed og folkestyre. Få folkeskoler i landet vil kunne stå mål med, hvad der almindeligvis kræves på Børne U.N.I., og samtidig tage elevernes demokratiske dannelse lige så alvorligt.